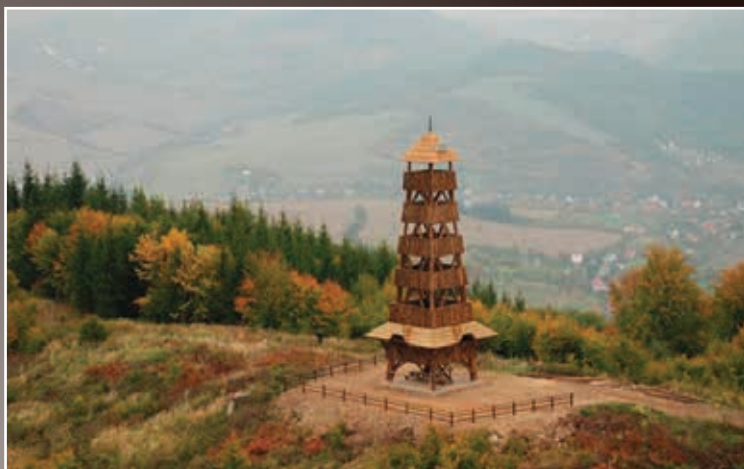

Dohňany

Rozhladňa Púchovskej doliny

Dujkov mlyn

Dujkov mlyn interiér

Vstupnou bránou k Dohňanom a do Púchovskej doliny vôbec, bola Vieska pri Púchove, kde sídlil aj tridsiatnik vyberajúci od kupcov mýto. Obchodná cesta spájala Púchov s krajinou v poriečí Odry a odtiaľ do Poľska až k Baltickému moru. Vo Vieske sídlili dobrí gazdovia, ktorí obrábali pôdu na úrodných náplavách Bielej vody. Vo vyššie položených Dohňanoch bola kvalita pôdy oveľa horšia, preto sa obyvatelia venovali najmä spracovaniu dreva, kameňa a pestovaniu ovocia, využívaného na viacerých miestach a vo všetkých smeroch. Po nich tu zostali stopy po pálení ovocných destilátov a sušení ovocia aj v písomných správach minulých storočí. Viacerí obyvatelia sa venovali výrobe dreveného uhlia, o ktoré bol veľký záujem v panských sídlach. História Dohňan významne ovplyvnila viaceré osobnosti. Patrí k nim Jozef Gregor Tajovský, Anton Bielek, Ferko Urbánek, František Roy, Ján Hála. Väčšina z nich imigrovala do Dohňan spoza moravskej hranice. V integrovaných obciach Mostište a Zbora vyvíjali činnosť moravskí učitelia ako František Navrátil z Konice a Oskar Kutej z Lipotála, ktorí zaujali učiteľské miesta na základných školách po vzniku Česko-Slovenskej republiky. V Dohňanoch boli objavené viaceré archeologické artefakty, na Skale sa našla brúsená kamenná sekerka, na mieste zvanom Hróby sa našla ostroha a iné predmety, datované do čias príchodu prvých Slovanov. Názvy Hradišče a Hrdzisko poukazujú na veľkomoravský slovník, z čoho dedukujeme, že oblasť Dohňan patrila do organického celku Veľkomoravského kráľovstva. Oveľa neskôr – z obdobia Kráľa Mateja Korvína – máme doložené územno-právne spory listinami Turčianskeho konventu z r. 1469, týkajúce sa vyriešenia územných sporov, v ktorých vystupujú aj svedkovia zo Zbory. O prvých obyvateľoch Mostišťa a Zbory nemáme priamych dokladov, ktoré by ich históriu posúvali čo najviac do minulosti. Inšpirovať nás môžu len povesti, podľa ktorých enklávy založili výrobcovia dreveného uhlia (Mostište) a husiti (Zbora). Rozmach Dohňan zabezpečili prisťahovalci z Haliče a Ukrajiny, ktorí boli vraj do Púchovskej doliny „dohňaní“.

Dohňany dnes

V súčasných Dohňanoch si možno povšimnúť nového Domu kultúrnych tradícií, dobre viditeľnej rozhladne nad Dohňanmi, pamätnú izbu so stálou expozíciou výtvarných diel Františka Volfa, bývalého učiteľa a spisovateľa v Dohňanoch. Podobne nás zaujme aj Dujkov mlyn na hornom konci obce. Na cintoríne v Dohňanoch nájdeme aj hrobné miesta Jozefa Bielika a otca nestora ochotníckeho divadelníctva (Ferka Urbánka) Michala Urbánka, talentovaného architekta a staviteľa. O rozvoj kultúrnych tradícií sa v súčasnom období stará obecny úrad, miestna knižnica, folklórne súbory Konopa a Konôpka.

Rozhladňa Púchovskej doliny a náučný chodník Tri skaly - rozhladňa je vhodným miestom pre turistov, cyklistov, ale i bežkárov. Náučný chodník vedie po spevnených cestách k **drevenej rozhladni** na kopci „Tlsta hora“ (651 m n.m.) a k trom skalným útvarom: Lazovská skala, Čertova skala a skala Vieska. Jeho celková

dĺžka je 13 km. Návštevníkom sú k dispozícii 4 drevené zastrešené posedy, na ktorých je možné si odpočinúť a občerstviť sa. Na zastaveniach vyznačených na mape chodníka sú inštalované informačné tabule, ktoré oboznámia návštevníkov o historických a prírodných zaujímavostiach spätých s danou lokalitou.

Dom kultúrnych tradícií - návštevníci počas svojej návštevy môžu spoznať tradičné prvky folklóru, života s bližším zameraním na tradičné ľudové kroje v regiónoch Púchovskej doliny a Hornolidečska. Okrem ukážky jednotlivých krojov je možné vidieť rôzne dokumenty, historické fotografie približujúce bohatú históriu a špecifiká spomenutých oblastí. Súčasťou Domu kultúrnych tradícií je tiež javisko spolu s hľadiskom, ktorého využitie bude spočívať v organizovaní rôznych folklórnych festivalov, divadelných predstavení a prezentácií obyvateľov pohraničných regiónov.

Dujkov mlyn - jeho rekonštrukciou a technickým zhodnotením pôvodných prvkov vznikol priestor na oboznámenie sa s mlynárstvom, ktoré je neodmysliteľnou súčasťou života v našej krajine. Vďaka vybudovaniu remeselného dvora v bezprostrednej blízkosti mlyna je možné organizovanie rôznych podujatí zameraných na podporu tradičných remesiel, priblíženie manuálnej práce návštevníkom všetkých vekových kategórií.

Pamätná izba obce Dohňany - nachádza sa v zrekonštruovanej budove starej školy, pri kultúrnom dome. Pamätná izba ponúka návštevníkom pohľad do histórie Dohňan prostredníctvom úradných dokladov, pracovných nástrojov či odevov, ktoré sa používali kedysi.

Folklór

Folklórny súbor Konopa - prvýkrát vystúpila na folklórnych slávnostiach piesní a tancov Púchovskej doliny v Mestečku roku 1995. Odvtedy pravidelne účinkuje na domácich podujatiach a rôznych súťažiach.

Folklórny súbor Konôpka - od svojho vzniku sa folklórny súbor snaží o uchovanie tradícií obce Dohňany, ale i Púchovskej doliny v mierne štylizovanej forme. Zatiaľkom apríla 2008 nastáva zmena vo vedení súboru a k pôvodnému domácejmu programu sa pridružuje program iných regiónov Slovenska.

Dychová hudba Mladá Dohňanka

Pravidelné podujatia

Február	- Pochovávanie basy
Apríl	- Stavanie mája a pálenie vatry
Máj	- Ochutnávka ovocných destilátov Púchovskej doliny
Júl	- Hodové slávnosti - Sv. Cyril a Metod
Október	- Folklórny festival Hornolidečska a Púchovskej doliny
December	- Vianočné pastorále
	- Koncert v rímsko-katolíckom kostole, výstava s vianočnou tematikou, ukázkami remesiel, zvykov a tradícií

Pamätná izba

Stála expozícia krojov v Dome kultúrnych tradícií

Kostol sv. Cyrila a Metoda

